

CAPVT XII.

*De corpore naturali secundum quod suæ magnitudinis,
aut motus, vel durationis infinitudinem
aliquam habere potest.*

P R Æ F A T I O.

UAMVIS in vniuersum sciendi res quaslibet, infinitus quidam ardor sit humanæ menti, vt & capacitas; eidem tamen aliqua forsitan audacia est scire velle in particulari naturam & conditiones infiniti: cum enim infiniti natura pro sui conditione, quamlibet finitam vim, adeoque inter ceteras intellectricem hanc nostram infinito exuperet interuallo; vereor ne affectare scientiam infiniti sit velle sapere plusquam oportet sapere: præsertim cum siue neget, siue astruas infinitum, videre statim in contradictoria labi. Certe vero infinita subiectæ rei magnitudo tenebras offundit Philosopho infinitas, & periculum hoc ipso inducit aberrandi sine fine. Ego quidem his rationibus initio motus, bene statueram non me credere infido immensoque mari; & naturalis huius Philosophiæ lintrem per nos solum ducere littora finitæ corporeæ Naturæ; id est prorsus de infinito nihil scribere. At cum circa illud sese sponte offerrent menti plurima, quæ videbantur in eo satis vtcunque habere lucis, non potui cohibere calamum: & aliunde sane eum qui Naturam pertractat (vt ait Arist. 3. phys. cap. 4) decet contemplari infinitum sit nec ne: & si sit, quid sit: quoniam scientia quæ de Natura est, in magnitudinibus, motu ac tempore versatur, quorum vnumquodque aut finitum, aut infinitum esse necesse est. Itaque partim allectus ardore tam nobilis materiæ, partim habens necessitatem non mutilandi scientiam Naturæ, ac præsertim sperans mihi non defore ex Deo supernæ, quam inuoco, lucis opem; inducor tandem vt agam de infinito. Agam igitur, & quidem non solum prout in Natura corporea intelligitur vel intelligi potest ratio infiniti; sed etiam (ex data occasione, imo & quodammodo necessario) prout in aliis, & in vniuersum: vt eatenus vno capite totam de infinito disputationem complectar. Sequar autem meo more naturalem doctrinæ ordinem, qui semper à definitione exordium ducit; adeoque in primis explicabo quid infinitum sit & quotuplex; ac deinde exquiram an, & quomodo sit vel esse possit infinitum in rebus: quæcunque tamen tum in his tum in aliis scripsero tu ipse Lector diiudicabis tua sapientia; & æquiori iudicio tenebis, si quid visum fuerit scriptum fœlicibus ausis ex lege optimæ rationis; cætera emendabis, ego quippe audiam libentissime qui me doceat.